

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 02.10.2026

Sayı: 6996

50185

Burhanettin KOCAMAZ

Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Tarım sektöründe üreticilerin uzun süredir beklediği finansman düzenlemesi, mevcut ekonomik koşullar dikkate alındığında tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine ilişkin ciddi endişelere neden olmuştur.

24 Ekim 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31 Aralık 2026 tarihine kadar geçerli olacak Hazine faiz destekli tarımsal kredilerde uygulanan sübvansiyon oranları yaklaşık yüzde 50 oranında azaltılmıştır. Bunun yanında, 2024 yılından bu yana değişmeyen tarımsal kredi üst limitlerinin de aynı şekilde kalması, yüksek faiz oranları ve artan üretim maliyetleri karşısında üreticilerin finansmana erişimini daha da zorlaştırmaktadır.

Girdi maliyetlerinin hızla yükseldiği, gübre, yem, mazot, tohum, ilaç, enerji ve makine maliyetlerinin üreticinin üzerinde ciddi bir yük oluşturduğu bir dönemde kredi faiz desteğinin azaltılması; çiftçinin işletme sermayesine, üretim sezonundaki nakit ihtiyacına ve yatırım kapasitesine erişimini olumsuz etkileyebilecek niteliktedir.

Çiftçi ve üreticilerin yanı sıra seracılık, tohumculuk ve tarım makineleri sektörlerinin temsilcileri de söz konusu düzenlemenin tarımsal üretimi daraltabileceği yönündeki kaygılarını dile getirmektedir. Üreticinin yüksek maliyetler nedeniyle zaten daralan gelir ve nakit akışı içerisinde olduğu bir dönemde, finansman maliyetlerinin artırılması üretimden çekilmeyi ve ekim alanlarının daralmasını beraberinde getirebilecektir.

132534

Bu bilgiler ışığında;

1. 24 Ekim 2025 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal kredilerdeki faiz destek oranlarının yaklaşık yüzde 50 oranında azaltılmasının gerekçesi nedir?
2. Faiz destek oranlarının düşürülmesiyle 2025 ve 2026 yıllarında tarımsal üreticilerin kullanacağı kredilerin finansman maliyetinde meydana gelecek artışın toplam tutarı ne kadar olacaktır?
3. 2024 yılından bu yana tarımsal kredi üst limitlerinin güncellenmemesinin gerekçesi nedir? Artan girdi ve üretim maliyetleri dikkate alınarak kredi üst limitlerinin yeniden belirlenmesi planlanmakta mıdır?
4. Faiz desteğinin azaltılması ve kredi limitlerinin sabit tutulmasının çiftçilerin işletme sermayesi ihtiyacını karşılamasını zorlaştıracığı yönünde Bakanlığınız tarafından herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
5. 2025 yılında tarımsal kredi kullanan çiftçi sayısı ve kullanılan kredi miktarı ne kadar? 2026 yılının ilk 10 aylık döneminde tarımsal kredi kullanan üretici sayısının ve kredi kullanım tutarının ne kadar? Önceki yıllarla karşılaştırıldığında kredi kullanımında bir daralma söz konusu mudur?
6. Faiz destek oranlarındaki değişikliğin tarımsal üretim miktarı, ekim-dikim alanları ve üreticilerin üretimden çekilmesi üzerindeki muhtemel etkilerine ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır?
7. Tarımsal üretimde kullanılan gübre, yem, mazot, tohum, zirai ilaç, enerji, sulama, işçilik ve tarım makinelerindeki maliyet artışları dikkate alınarak kredi üst limitlerinin güncellenmesi konusunda herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
8. Seracılar, Küçük ve orta ölçekli çiftçilerin yüksek finansman maliyetleri karşısında üretime devam edebilmesi için ilave faiz desteği, düşük faizli kredi veya geri ödeme kolaylığı sağlanması planlanmakta mıdır?
9. Seracılar, tohum üreticileri ve tarım makineleri imalatçıları başta olmak üzere tarım sektörünün farklı paydaşlarının finansmana erişimde yaşadığı sorunlara ilişkin Bakanlığınıza ulaşan başvuru ve şikâyet sayısı kaçtır?

10. Tarımsal kredilerde faiz desteğinin azaltılması kararının, gıda arz güvenliği ve gıda fiyatları üzerindeki olası etkileri konusunda Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?

11. Üreticilerin yüksek maliyetler nedeniyle kredi borçlarını çevirmekte zorlanması durumunda yeniden yapılandırma, vade uzatımı veya faiz indirimi gibi destek mekanizmalarını devreye sokma konusunda herhangi bir çalışma yapacak mısınız?

12. Çiftçilerimiz yüksek ekspertiz ücretleri konusunda da önemli sorunlar yaşamaktadır. Mersin’de 10 dönümlük bir bahçede muz üretimi yapan çiftçimiz tarafından 400 bin TL kredi başvurusu yapıldığında, banka tarafından teminatınız yetersiz denilerek yeni ekspertiz raporu istenmektedir. Yeni ekspertiz rapor için ise çiftçimizden 70-100 bin TL ücret talep edilmektedir. Böylece 400 bin TL’lik kredinin faize giden kısmı hariç 100 bin TL’si yani yüzde 25’i ekspertize gitmektedir. Yüksek ekspertiz ücretleri nedeniyle de çiftçilerimizin elinde çok az bir miktar kalmaktadır. Bu konuda herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?